

Pressiteade
Luxembourg, 1. juuli 2021

Piiriüleste piirkondade rahastamine ELi poolt vajab täpsemat fookust

Euroopa territoriaalse koostöö programm (Interreg) on ELi ühtekuuluvuspoliitika pikaajaline rahastamisvahend, mille eesmärk on soodustada majanduskasvu piirialadel. Euroopa Kontrollikoja aruande kohaselt olid Interregi kaudu rahastatavatel koostööprogrammidel selged strateegiad olemasolevate piiriüleste probleemide lahendamiseks. Mitu Interregi programmide elluviimise ja järelevalvega seotud puudust piirasid aga võimalust rakendada programmidega hõlmatud külgnevate piirkondade potentsiaali.

Piirialad on sageli majanduslikult vähem edukad kui liikmesriigi muud piirkonnad. EL on kasutusele võtnud programmid, et vähendada erinevusi oma piirkondade jõukuses ja arengus. Üks selline programm on Interreg, mille eesmärk on aidata piirialadel kasutada oma majanduslikku potentsiaali, edendades samal ajal eri riikide kodanike vahelist solidaarsust. Interregi koguelarve programmitöö perioodil 2014–2020 oli 10,1 miljardit eurot. Üle 6 miljardi euro kasutati sisepiiridega seotud projektide rahastamiseks – umbes 24 000 projekti rahastati 53 oostööprogrammi kaudu, mis hõlmasid 59% ELi maismaast ja 48% selle elanikkonnast.

„Kuigi EL annab piirialade majanduskasvuks eraldi toetust, ei ole nende potentsiaali veel täielikult ära kasutatud,“ ütles aruande eest vastutav Euroopa Kontrollikoja liige Ladislav Balko. „Programmitöö perioodi 2021–2027 rakendamiseks soovitame koostööprogramme paremini keskendada ja rahastatavate projektide paremusjärjestamisel kasutada tulemuspõhist lähenemisviisi.“

Enamikus audiitorite kontrollitud koostööprogrammides oli analüüsitud asjaomaste piirkondade vajadusi; nad leidsid selge seose kavandatud eesmärkide, sisendite ja tegevuste ning nende soovitatavate tulemuste ja mõju vahel. Koostööprogrammides ei saa siiski käsitleda kõiki piiriüleseid probleeme nende piiratud eelarve tõttu ning programme haldavad asutused ei seadnud neid tähtsuse järjekorda, et keskendada sellistele, mis olid külgnevate piirkondade jaoks kõige

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja eriaruande põhisõnumid. Eriaruanne on tervikuna kättesaadav veebisaidil eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

pakilisemad. Mõned neist probleemidest – näiteks piiriülesed tervishoiuküsimused – tuleb lahendada liikmesriikide vahel riigi tasandil vastavalt eeskirjadele.

Veel üks audiitorite tuvastatud probleem on see, et puudub selge eristus Interregi rahastamiskõlblike programmide ja nende programmide vahel, mida võiks rahastada muudest nn peavoolu ühtekuuluvuspoliitika programmist (nt Euroopa Regionaalarengu Fondist), mis viib olukorrani, kus sama liiki tegevusi saaks rahastada mitmest rahastamisallikast. Audiitorid leidsid ka projekte, mille piiriülene iseloom oli küsitav, kuna partnerite vaheline vajalik koostöö piirdus ühise projektiettepaneku esitamisega rahastamise tagamiseks. Audiitorite sõnul on eriti oluline suurendada ELi sekkumiste lisaväärtust, sest Interregi eelarve väheneb perioodil 2021–2027. Nad rõhutavad vajadust seada projektid paremusjärjestusse, tagamaks, et vastu võetakse ainult parimad rahastamissetpanekud, ning vältimaks kattumist muude rahastamisvahenditega (näiteks nõudes, et kaasrahastatavad projektid oleksid üksteist täiendavad).

Lõpetuseks märgivad audiitorid positiivselt, et väga vähesed piiriülesed projektid on COVID-19 pandeemia tõttu peatatud või tühistatud, peamiselt seetõttu, et suur osa projektidest oli juba Interregi kaudu lepingutega kaetud. Kriisi mõju oli siiski nähtav ja programme haldavad asutused tegid jõupingutusi, et toetada lepinguliste projektide rakendamist. Ametiasutused kasutasid ka ELi pakutavaid paindlikkus- ja lihtsustamismeetmeid pandeemia tagajärgede leevendamiseks, eelkõige seoses võimalusega pikendada projektide lõpuleviimise või põhidokumentide esitamise tähtaega.

Eriaruanne nr 14/2021: „Interregi koostöö – Euroopa Liidu piiriüleste piirkondade potentsiaali ei kasutata veel täiel määral“ on kättesaadav Euroopa Kontrollikoja veebisaidil (eca.europa.eu).

Pressikontakt

Kontrollikoja pressibüroo: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti – e-post: claudia.spiti@eca.europa.eu, mobiil: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois – e-post: vincent.bourgeois@eca.europa.eu, mobiil: (+352) 691 551 502